

Michal Černý

*Digitální informační kurátorství jako univerzální edukační přístup*

Brno: Muni Press, 2017. 119 s.

Předkládaný text *Digitální informační kurátorství jako univerzální edukační přístup* je teoretickým obohacením tematického kruhu publikací zabývajících se aktuálním tématem informačního kurátorství. Jak uvádí sám autor v úvodní části, kniha vychází z publikace *Digitální informační kurátorství v pedagogickém kontextu* (Černý, M., 2015) a rozšiřuje ji o polovinu obsahu.

V úvodních pojednáních se čtenář seznamuje s pojmy informační a digitální kurátorství, digitální kurátor, pedagogické kurátorství a se zasazením těchto pojmů do kontextu konstruktivistického a především konektivistického paradigmatu. Autor představuje teoretické koncepty i modely informačního kurátorství využitelné v aplikované rovině v reálné edukační praxi (např. trojfázový model Whittakerův determinující informační kurátorství obsahem, použitým médiem či formou). Zároveň ukazuje provázanost informačního kurátorství například s osobním datovým nebo informačním managementem, možnosti propojení osobního informačního prostředí s druhými lidmi volbou adekvátní informační architektury a nástrojů jejího fungování. Jsou představeny kompetence digitálního informačního kurátora, jednak v kontextu zahraničních zdrojů (v článku *Competencies Required for Digital Curation: An Analysis of Job Advertisements*), jednak domácích (Rámcem profesních kvalit učitele). Autor čitelně provazuje tuto roli s pedagogickou profesí budoucnosti výhledově ovlivněnou adaptabilní výukou, a tedy s rolí nutně posílenou technologickým vzděláním a dovednostmi pracovat s metadaty.

Informační kurátorství je v publikaci kontextově definováno jako metadovednost či metakompetence, která bude utvářet pojetí učení jedince v informační společnosti v blízké budoucnosti a k níž by měla (ale zatím se tak plošně neděje) vést kurátorsky pojatá koncepce vzdělávacího systému, využívajícího například otevřených vzdělávacích zdrojů nebo komunit odborníků i učitelů na sociálních sítích. Publikace, ač převážně v teoretických konceptech, tak směřuje k naléhavému apelu, který proklamuje roli kurátora vzdělávacího obsahu jako nutnost v současné informační společnosti, nikoli jako výsadu nebo výlučnost malého počtu informačních profesionálů.

Do souvislostí s kruciólním tématem autor kontextualizuje adekvátní oblasti informační vědy, zároveň se zabývá přesahy tématu do informačního vzdělávání a informačního chování, což dodává publikaci plastický obraz fenoménu a umožňuje čtenáři dále se jednotlivým podoblastem a specifikům věnovat individuálně – právě v duchu kurátorsky pojatého vzdělávání a kurátorsky pojatých vzdělávacích textů. V kontextu změny vzdělávacího paradigmatu je pojednáno o roli digitálních knihoven a o spolupráci formálního a neformálního vzdělávání na úrovni institucí i konkrétních lidských zdrojů. Důležitou kapitolou jsou otevřené vzdělávací zdroje na různých úrovních, především ve vztahu k individualizovanému vzdělávání.

V intencích teoretického pojetí publikace, přiznaného autorem v úvodu textu, je náležitá pozornost věnována také samotným pedagogickým paradigmatům – konstruktivistickému a především konektivistickému, které je pro využití digitálního informačního kurátorství příhodné a perspektivní, neboť mimo jiné významně reflektuje proměnu role učitele z výhradního zdroje informací na spíše moderátora či facilitátora, který může být svými žáky obohacován. S tímto paradigmatem autor propojuje kapitoly věnované osobnímu vzdělávacímu prostředí, které je definováno databází zdrojů, sítí osob, systémem organizace poznatků a online i offline nástroji podporujícími studium. Na tyto myšlenky poté navazuje pojednání o konektivisticky koncipovaných (učebních) textech, které autor definuje nikoli už jako hypertextové, ale kurátorsky koncipované, a tedy otevřené.

Kurátorství vzdělávacího obsahu, jehož se publikace kontextově týká, není zcela novým tématem. Jedná se však o fenomén hodný pozornosti především proto, že kurátorsky pojaté vzdělávání je primárně zasazeno do online prostředí a navázáno na vzdělávací technologie, což je směr určující budoucnost učení jedince v procesu celoživotního vzdělávání. Autorovi se podařilo i v teoreticky koncipované publikaci nabídnout čtenáři interdisciplinární pojetí, které propojuje tradici informační vědy (reflektované v tomto případě především jako práce s informacemi, informační chování, informační vyhledávání či osobní informační management) s tématy pedagogickými (PLE, konektivismus, e-learning). Současně se publikace dotýká budování digitálních knihoven, filozofie výchovy nebo základů aplikované informatiky. Takto otevřené pojetí koresponduje s konektivistickým paradigmatem a dává čtenáři svobodný prostor pro osobní a osobitý přístup k tématům v publikaci více nebo méně otevřeným. A právě v tomto otevřeném přístupu ke vzdělávacímu obsahu spočívá pozitivum předkládané publikace.

*Paulína Mazáčová*